

MEGSZENTELT KORONA

(III/24.)

Záhonyi András (Budapest):

Négy arkangyal Magyarország Megszentelt Koronáján?

Koronánk szerepe, szakrális és keleti gyökerei, történetének érdekes állomásai

Koronánk⁹⁴ a magyar függetlenséget jelképezi.⁹⁵ A Pantokrátor képe a Koronával elnyert uralkodói hatalom isteni eredetére vall. (A Világbíró-Pantokrátor jobbját áldásra emeli, baljával az „Élet Könyvét” tartja.)

1000 év alatt 55 magyar királyt koronáztak meg vele.

Apostoli és birodalomszervező Koronánk az államiság jelképe lett – ebből alakult ki a Szentkorona Tan.⁹⁶ A közjogi tant soha nem vonta vissza alkotmányos magyar törvényhozás, ezért ma is kötelező érvénnyel bír!⁹⁷

A jogfolytonosságot 1790-ben, 1867-ben és 1920-ban helyreállították – 1990-ben (az ún. rendszerváltó országgyűlésen) azonban a képviselők ezt a kérdést nem merték felvetni!

A Szent Korona⁹⁸ (Magyarország Megszentelt Koronája) történelmünk legrámaibb

---

⁹⁴ Ludvig Rezső (ludvig.hu), Pap Gábor (Angyali korona, szent csillag, 2013) és Kovács József (A Magyar Szent Korona, 1984), Nyáry Éva is „Magyar Szent Koronáról” beszél – az ő műveikre történő hivatkozás során mi is ezt a megnevezést használjuk.

⁹⁵ Felsoroljuk az *Acta Historica Hungarica Turiciensia*, illetve a *Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata* keretében megjelent, a *Zürichi Magyar Történelmi Egyesület* által szervezett konferenciák és egyéb tudományos fórumok kiadványaiban megtalálható vagy máshol született, legfontosabbnak tartott témába vágó s figyelembevételre ajánlott tudományos dolgozatokat, a kutatást előrevivő tartalmuk miatt (ezek itt egy kattintással elérhetők). – *A szerkesztő*:

– Bölöny József: „Sacra Regni Hungarici Corona.” *A Harmadik (londoni) Magyar Őstörténeti Találkozó előadásai és iratai*. London, 1988. [Acta Historica Hungarica Turiciensia XIII. évf. 1. szám \(1999\)](#).

– Csihák György: „Sacra Regni Hungarici Corona – Magyarország Megszentelt Koronája és a közjogi rendezés ma.” *Magyar történelem. Tízezer év ezer oldalról. Oktatási segédkönyv I.* [Acta... XVIII/1. \(2002\)](#) 414-434.

– Csihák György: „A magyar nemzet múltja.” *Tízezer év ezer oldalról.* [Acta... XVIII/1 \(2002\)](#). 55-66.

– Darai Lajos: „A magyar állam jelleme: képviselő, nemzet.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről : Oktatási segédkönyv II.* [Acta... XXXI/5. \(2016\)](#) különösen 376-414.

És néhány megkerülhetetlen régebbi tanulmány:

– Molnár Kálmán dr. egyetemi tanár: *A Szent Korona-tan kifejlődése és mai jelentősége*. A Magyar Nők Szent Korona Szövetségében 1927. február 2-án tartott előadás. Dunántúl Egyetemi Nyomdája, Pécs, 1927. http://mtdaportal.extra.hu/books/molnar_kalman_a_szent_koronatan_kifejlodese.pdf.

– Molnár (1930) Kálmán: A jogfolytonosság helyreállításának jogelvi szükségessége és lehetősége. Pécs, 1930. <http://regnumportal.hu/regnum2/node/175>.

– Csonkaréty (1997) Károly: *A magyar történelem 1100 éve a jogforrások tükrében*. Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft., Budapest, 1997.

⁹⁶ A törvénybe foglalt Koronát megelőzte a magyar államelvet adó Koronaeszme: *Sacra Corona radix omnium bonitum et iurium*, azaz a Megszentelt Korona minden javak és jogok gyökere. – A szerk.

⁹⁷ Vesd össze: *A Zürichi Magyar történelmi Egyesület „Az altöttingi országgyűlés történelmi vizsgálata” című zártkörű tudományos tanácskozásán elhangzott előadások írott változata*. Budapest, 2012. szeptember 21. [Acta XXVIII/1. \(2012\)](#) és *Ünnepi megemlékezés Pilisszántón „Tízezer hontalan magyar Szent István-napi záróközleménye 1947. augusztus 20-án” címmel a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület és a Pilisszántóért Egyesület közös rendezésében*. Pilisszántó, 2014. augusztus 20. [Acta... XXIX/2. \(2014\)](#).

⁹⁸ A pápák sok keresztény országot elismertek, de egyetlen más király se lett apostol, hanem csupán István. Ugyanígy akkor még csak erre a koronára mondták, hogy szent (sacra) – a többi később lett szent. Ezért a régieknek még elég volt magyarul, hogy szent, de a latin sacra és a sancta különbségét a felsorolt forrás mind igazolja. A német

helyzeteiben képes volt megteremteni a nemzeti egységet. Ma is képes lenne rá, ha politikusaink elfogadnák és az idegen hatalom magyar kiszolgálói számára is kötelezővé tennék!

A művészettörténeti vizsgálatok szerint előbb hun, majd avar tulajdon volt (és csak ezután küldhette II. Szilveszter és III. Ottó [a később szentté avatott] Istvánnak).⁹⁹

A Szent Korona (Magyarország Megszentelt Koronája) eszméjének gyakorlati bevezetéséről ma csak kevesen (köztük a ZMTE kutatói) beszélnek.¹⁰⁰ Sok érdekes és vastag könyvet írtak már róla – de csak az elvi kérdések felvetéséig jutottak el. Az alkotmánymódosítás jogi rendje, a végrehajtási utasítások, törvényerejű rendeletek kemény politikai és állampolgári ellenállásba ütközhet (pl. az egyéni- és pártérdekek, érvényes nemzetközi szerződések miatt – a törvényeket ugyanis nem lehet visszamenőlegesen módosítani).

A közembereket foglalkoztatja még a következő kérdés is: ha minden föld a Szent Koronáé, akkor a lakás, a nyaraló alatti földterület tulajdonjoga is „visszaszáll” a Koronára? Megelőző előkészítés nélküli bevezetése ugyanis akár polgárháborúhoz, végső soron akár NATO-beavatkozáshoz is vezethet...

---

hatás is érvényesülhetett, ahol a Német Nemzet Szent Római Birodalma latinul Sacrum Imperium Romanum Nationis Germanicae németül Heiliges Römisches Reich Deutscher Nation és Szent Német-Római Birodalomnak fordították, amint a Heilige Allianzt is Szent Szövetségnek. Továbbá a sacra a „megszentelt” mellett a „szentséges” és a „szent és sérthetetlen” jelentést szintén adta a Membre Sacrae Hungarici Coronae számára. – A szerk.

⁹⁹ A Magyar Katolikus Lexikon (lexikon.katolikus.hu) is tartalmaz egy „Magyar Szent Korona” címszót, melyben ez áll: „Az egyházi és történelmi hagyomány szerint a Magyar Szent Koronát (Szent) István kir. II. Szilveszter pápától (ur. 999-1003) 1000-ban kapta. Ez a koronaküldés a pápa részéről a független és keresztény magyar királyság jogi elismerése volt.” Erre azonban nincs valódi bizonyíték. Lásd Csihák György: „Sacra Regni Hungarici Coronae – Magyarország Megszentelt Koronája és a közjogi rendezés ma.” Magyar történelem. Tízezer év ezer oldalról. Oktatási segédkönyv I. [Acta... XVIII/1. \(2002\)](#) 414-434.

¹⁰⁰ Például Csihák György: „Közép-Európa útja az övezetek Európájába.” *Magyar út és nehézségei a nemzetállamtól az övezetek Európájába a huszadik század fordulóján. Avarok–onogurok–magyarok. A Hatodik Magyar Történelmi Iskola és a Tizenkettedik Magyar Őstörténeti találkozó előadásai és iratai. Tapolca, 1997. Zürichi Magyar történelmi Egyesület, Budapest–Zürich, 2005. [Acta... XII/1 \(2005\)](#). Darai Lajos: „A közjogi rendezés.” *A demokrácia 10 éve. Tanulmánykötet. V. Országos Politológus Vándorgyűlés. Nyíregyháza, 1999.* Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza, 2000. 246-251. Csihák György előbb ismerteti az altöttingi országgyűlés határozatát: „Az úgynevezett nemzetgyűlés nem dönti meg az 1939-es országgyűlés alkotmányos voltát, amely jogait ugyan de facto nem gyakorolja, de jure azonban vitathatatlanul a magyar állameszme egyetlen meglévő törvényes képviselője. Az országgyűlés az ezer éves alkotmány és jogfolytonosság alapján áll és alkotmányellenesnek minősít mindent, ami ellenséges megszállás és terror alatt jött létre. Ezt az országgyűlést bizonytalan időre elnapolták, de soha fel nem oszlatták.” (Csihák 2002, p. 432. V. ö. [Acta... XXVIII/1. \(2012\)](#) és [Acta... XXIX/2. \(2014\)](#)). A Megszentelt Korona mai szerepéről pedig Csihák ezt mondja: „A kivezető út a Szent Korona közjogi és gyakorlati helyzetének helyreállítása a magyar történelmi alkotmány (Corpus Juris Hungarici = Magyar Törvénytar) korszerűsítése révén. Ennek kapcsán a legfontosabb feladatunk annak tisztázása, hogy ebbe a folyamatba miként kapcsolható az Egész Magyar Nemzet, a Membre Sacrae Coronae. Ez nyilván több-, de legalább kétlépcsős megoldást igényel: 1) a magyarországi népesség; 2) a mai ország területén kívül élők szintje. Ha 'kerekasztal' ülne össze az alkotmányról, akkor annak témája lehetne az országgyűlés összetétele, választásának módja, de semmiesetre se a részletekről való megállapodás. A nemzetközi tapasztalat arra int, hogy a célszerű megoldás egy széleskörű alkotmányozó országgyűlés létrehozása, amely elsőként hatályon kívül helyezi az 1946. évi I. törvényt (Magyar Köztársaság) és az 1949. évi XX.-at (Magyar Népköztársaság Alkotmánya és vele együtt valamennyi módosítását, beleértve az 1989. évit); újból hatályba helyezi az 1920. évi I. törvénycikket (az alkotmányosság helyreállításáról és az állami hatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről), az 1920. évi XVII. törvénycikket (az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről szóló 1920. évi I. törvénycikk 13.§-ának módosításáról), az 1933. évi XXIII. törvénycikket (az alkotmányosság helyreállításáról és az állami hatalom ideiglenes rendezéséről szóló 1920. évi I. törvénycikk 13.§-ának újabb módosításáról) és az 1937. évi XIX. törvénycikket (a kormányzói jogkör kiterjesztéséről és a kormányzó választásáról). Ettől kezdve a bíróságok ítéletüket ismét Magyarország Szent Koronája nevében hozzák. Ezt követő feladat a Corpus Juris Hungarici korszerűsítése, továbbfejlesztése – az egyetemes magyar nemzet hosszú- és rövidtávú céljai és érdekei szerint.” (Csihák 2002, pp. 432-433. V. ö. Darai Lajos: „Ne aludjunk tovább, alkotmányhelyreállító közjogi rendezést! I-III.” *Szilaj Csikó. A társadalmi önszerveződés lapja. I. évf. 4. szám. 2010. március 11, I/6. 2010. március 25. és I/8. 2010. április 8. Darai Lajos: „Szent István-i alkotmányunk öröksége I-II.” *Szilaj Csikó. I/14. 2010. május 27. és I/16. 2010. június 10.) – A szerk.***

1. VIZSGÁLATOK, EREDEZTETÉS

Ipolyi Arnold 1880-ban tagja volt a Koronát vizsgáló bizottságnak. Megkísérelte rekonstruálni a Koronánkról hiányzó 4 apostol képét (ez Ipolyi ötlete volt, melyet semmilyen más forrás nem támaszt alá).

Miért 8 (és nem 12) apostol?

Jézus halála után átadta az egyház feletti földi hatalmat 7 „kiemelt” apostolának. A nyolcadik apostol Pál (aki a damaszkuszi úton találkozott – a már feltámadott – Jézussal). Őt egyházszervezői tevékenysége miatt tisztelik második római püspökként. A „corona latinát” 153 kő és gyöngy díszíti – pontosan annyi, amennyi hal került a Genezáreti-tónál Péter bárkájának üres hálóiba, miután Jézus befejezte tanítását.

Kovács József (A Magyar Szent Korona, 1984) szerint³ a magyar Koronán csak az Atyát, a Fiút (és képviselőiket) kívánták megjeleníteni, ugyanis Péter és Pál az Atyához, András, id. Jakab, János, Fülöp, Bertalan, Tamás a Fiúhoz kapcsolódnak (lásd a Hiszekegyet). A négy hiányzó apostol – ifj. Jakab, Simon, Tádé és Mátyás – a Szentlélekhez kapcsolódnak, s ezért nem szerepelnek a Koronán.

Kiszely István közli, hogy a középkori templomok bejáratánál jellemzően csak nyolc apostol szobrát helyezték el. Ez megerősíti, hogy Szent Koronánkon eredetileg is „csak” 8 apostol szerepelt⁶. Mind a 12 csak az Utolsó Vacsora ábrázolásain látható.

1916: IV. Károly koronázásakor újabb tudományos vizsgálatra került sor. **Varjú Elemér** (Magyar Nemzeti Múzeum) kiállt a felső koronarész első királyunktól való eredeztetése mellett.

1928: **Otto von Falke**, a zománcművészet szakértője szerint a „latin korona” egy 1000 táján működő milánói műhelyben készülhetett.

1930-as évek: **Oberschall Magdolna** szerint a „görög korona” a bizánci női koronatípust testesíti meg, s minden bizonnyal I. Géza királyunk görög felesége számára készült.

1938: **László Gyula** és csoportja megvizsgálja a Koronát és a jogart. Az oroszlánok miatt a jogart idegen eredetűnek véli.

1942: **Tóth Zoltán** kimutatja, hogy a koronaküldésre vonatkozó részt több emberöltővel István király halála után maga Hartvik püspök „találta ki”.

Schwartz Gottfried szerint a 959-ben meghalt VII. (Bíborbanszületett) Konstantin ajándéka Géza fejedelem (István apja) számára. (Óriási a jelentősége, hogy István kitől kapja a Koronát. Ha császártól – ebben az esetben III. Ottótól – fogadja el, akkor ezzel a császár hűbéresének ismeri el magát!)

1956: **P. J. Kelleher** amerikai szakértő szerint a „latin korona” pántjai eredetileg egyenesek voltak (egy regensburgi evangéliumos könyv borítójának voltak a részei). Oberschall Magdolna is ehhez a nézethez csatlakozott (mely szerint István királyunk nem viselhette a fején ezt a Koronát).

1983: a **mérnökcsoport** (Beöthy M., Ferencz Cs., Ferenczné Árkos I., Fehér András) vizsgálata megállapította, hogy a hüvelyben mért bázisméret és a Fibonacci-számsor alapján **a Korona mint alkotás egységes egész.**

Az ötvösök és aranyművesek vizsgálata 1983-ban

Csomor Lajos, Ludvig Rezső, Lantos Béla, Kocsi Márta és Poór Magdolna megállapítja: a bizánci ötvösség soha nem volt azon a színvonalon, amivel a Magyar Szent Korona zománcképei készültek. **A császár- és uralkodóképek utólag kerültek rá a Koronára** (Dukász és Konstantín társcsászár képe igen matt, karcos, tehát használtan, valahonnan

leszerelve szerelték fel azokat a magyar Szent Koronára).

Csomor Lajos hipotézise szerint a 3 uralkodó képének helyén eredetileg Szűz Mária, Rafael és Uriel arkangyalok képe állott. Szűz Mária oldalán eredetileg Gábrriel és Rafael volt.

Ha elfogadjuk, hogy a „szakrális uralkodót” beavató Koronáról van szó, akkor jogos Csomor előbbi felvetése. A beavatók (isteni személyek, szentek, apostolok) között miért bukkanna fel a beavatás másik szereplője, a beavatott (pl. élő földi uralkodó vagy az éppen aktuális uralkodójelölt) képe is?

Csomor Tbilisziben megtalálta a khakuli triptichonon azt az „Istenanya” zománcképet, amely(hez hasonló) a Koronán eredetileg áthalott. A triptichonon Szent György és Szent Demeter képe nagyon hasonlít a Koronánkon lévőhöz.

Az 5. századi hunok egyszerű abroncskoronát használtak (lásd: csornai diadém). A korai avarok hatalmi jelvénye a keresztpántos korona volt.

Az abroncs aszimmetriája miatt csak a keresztpánt által vált a Szent Korona használhatóvá.

A késői avarok pártás koronát használtak. A magyar Szent Korona nem bizánci készítmény, egy kaukázusi hun ötvösműhelyben készítették a Kr. u. 4. sz.-ban.

A Nagy Károly által elrabolt 15 szekérnyi avar kincs része volt a Korona.

Ludvig Rezső a müncheni Schatzkammerban bukkant egy analógiára, az ún. bizánci aranytáblára, mely Jézus keresztre feszítését ábrázolja.

Az arkangyalok, a színek, a szalagok kiképzése, a szakáll, a ruhaimitáció, a pajzs, a kétnyelvű felirat nagyon hasonlít a Koronánkon lévőhöz.

A gyöngyök és a kövek száma a középkori keresztény számmisztika szerint 8, 12, 64, 72 stb. Az Atya Isten kép készítői kihagyták a helyet a kereszt talpának – azaz a lyukat nem utólagosan fűrték rá.

Koronánk további párhuzamai:

- az ordoszi hun fejedelmi korona,
- belső-ázsiai sámán- és táltoskoronák,
- a nyitraivánkai korona.

Az akadémiai tudomány képviselőinek álláspontja

A „hagyományos” nézet

Benda Kálmán és **Fügedi Erik** szerint az első, pápa által küldött korona nem azonos a mai Szent Koronával. A mait 1074 körül a bizánci császár küldte ajándékba I. Géza magyar királynak.

Géza fejéke a Korona zománcképén lényegében azonos a „görög koronával”.

Dukász Mihály szövetségest keresett és talált I. Gézában.

(„Szent István koronáját” 1292-ben, III. András oklevelében említik először. A Korona ekkor már jelképezi a királyt, a királyi méltóságot, a királyi teendőket, sőt a kormányzást is.)

Az „akadémikus” nézet

Kovács Éva és **Lovag Zsuzsa** szerint a Szent Korona két koronából készült. A felső rész Szent István koronája (lásd: Hartvik-legenda), az alsó bizánci.

A keresztpánt eredetileg más célt szolgált, azt másodlagosan hajlítgatták. A zárt korona III. Béla (akinek volt esélye a bizánci trón elfoglalására) uralkodása alatt készült.

Györffy György történelmi tényként kezeli, hogy a Koronát István II. Szilveszter pápától kapta. A mai Korona első tulajdonosának (Könyves) Kálmánt (1095-1116) tartja. Az 1044-es ménfői csata után a győztes III. Henrik visszaküldte a koronát és a lándzsát a pápának Rómába. Megjegyzés: Nem valószínű, hogy Aba Sámuel a koronázáshoz használt „beavató” koronát magával vitte a csatába.

További elképzelések

Dümmerth Dezső azt feltételezi, hogy a „görög korona” abroncsa azonos lehet első királyunk koronaabroncsával.

Kopári Dénes szerint a „görög korona” Géza fejedelem vagy egyik elődje számára készült Magyarországon. Ezt viselhette István a pápától kapott koronával történő megkoronázásáig. Megjegyzés: nincs rá hiteles forrásból származó adat, hogy Géza koronát kapott volna Bizáncból!

A „latin korona” eredetileg az Örményországban térítő Szent Bertalan koponya-ereklyetartója volt.

A Bertalan-kép megcsonkításának egyik lehetséges magyarázata: a koronaőr a későbbi azonosítás lehetőségét biztosítandó letörte, amikor a Koronát idegeneknek ki kellett szolgáltatnia.

Váczy Péter szerint a Korona bizánci küldemény. Szent László lánya, Piroska bizánci császárné arról panaszkodik, hogy férje a magyar királyt hűbéresének nevezte. Bizánci szokás szerint aki a császár képét magán viseli, az annak alattvalója.

Deér József szerint (aki a stíluselemeket spekulatív módon hasonlította össze) a Korona a 13. század első felében készült. „Görög” része női korona, melyet Magyarországon készítettek a 12. században Antiochiai Anna, III. Béla első felesége részére.

Polner Ödön és **Grexa Gyula** szerint a mai „latin korona” eredetileg (Szent) István királyunk ereklyetartójának a fedele volt. (László Gyula a Szent László herma vizsgálata során figyelte arra, hogy a herma koronája nagyobb méretű, mint egy emberi fejre méreteiben jól illeszkedő korona.)

Szigeti István aacheni katolikus pap 1994-95-ben írta meg „*A Szent Korona titka I-III.*” c. könyvét. Valószínűnek tartja, hogy az avar kincsekkel együtt került a Korona Nagy Károlyhoz, amellyel őt Leó pápa később meg is koronázta. III. Ottó 1000-ben kinyitatta eszményképe sírját és a Koronát átadta barátjának, a pápának. Ezzel a pápától kapott koronával – függetlenségének teljes megtartása mellett – koronáztatta meg magát István 1000 karácsonján, Esztergomban.

E. Bauer kutató az örmény kapcsolatot taglalja. Eszerint a Korona akkor került avar kézbe, amikor a szászánidák 451-ben legyőzték az örményeket. Szerinte a Korona eszmei tervezője Világosító Gergely volt. A Korona Grúzia keleti részében vagy Kelet-Örményországban készülhetett.

Megjegyzés: Nem a Szent Korona készült bizánci mintára, hanem éppen fordítva, a bizánci koronákat készítették a hun-perzsa modell alapján!

Az „örmény tervező” (pl. Sebestyén római és István jeruzsálemi vértanúkkal szemben) előnyben részesítette az örményekhez közeli, kisázsiai szenteket (Kozmát és Damjánt).

A Szent Korona alap gondolata magában hordozza Isten országát (Civitas Dei). Szigeti szerint az alsó rész Isten földi országát, a felső Isten mennyei birodalmát jelképezi.

2. ÓFELSÉGE, A MAGYAR SZENT KORONA

Ő a **legfőbb közjogi méltóság**. Többek (pl. Kocsis István) szerint az apokalipszis után eljövendő szakrális uralkodó (az isteni felhatalmazással rendelkező **világuralkodó**) koronája. Jézus második eljövételéig országunk Koronája Máriát (Jézus anyját, a **Szűzanya-Boldogasszonyt**) illeti meg az országfelajánlások következtében.

1000 év alatt 55 magyar királyt koronáztak meg vele.

Apostoli és birodalomszervező Koronánk **az államiság jelképe** lett – ebből alakult ki a **Szentkorona Tan**. A közjogi tant soha nem vonta vissza alkotmányos magyar törvényhozás, ezért ma is kötelező érvénnyel bír!

A **jogfolytonosságot 1790-ben, 1867-ben és 1920-ban helyreállították** – 1990-ben (az ún. „rendszer váltó” országgyűlésen) azonban „képviselőink” ezt a kérdést NEM is merték felvetni!

Koronánk **az ország függetlenségét jelképezi**. Alattvalói a magyarok mellett az országban élő horvátok, románok, szlovákok, szerbek stb. is, így a Koronából származó jogok őket is megilletik.

A Pantokrátor képe a koronával elnyert uralkodói hatalom isteni eredetére vall. (A Pantokrátor jobbát áldásra emeli, baljával az „Élet Könyvét” tartja.)

Történeti érdekességek

1551-ben Izabella királyné letöri a Korona (liliomos) keresztjét fia, János Zsigmond számára, aki azt egész életében a mellén viseli.

1527. november 3.: lezajlik az utolsó székesfehérvári királykoronázás. Ferdinánd osztrák főherceg megkoronázása után Pozsony, majd Buda lett a koronázóváros.

1784-90: II. József a Koronát a bécsi udvar kincstárába szállíttatja, majd ott tartja.

1944: elássák egy szenespincében, azonban Szálasi egy besúgó révén megtalálja, és leteszi rá nemzetvezetői esküjét.

További útja: Veszprém, Sopron, Kőszeg, Velem, Mürzzuschlag, Attersee, Mattersee, Augsburg, Frankfurt, Ford Knox (Texas).

1978 január 6.: a Korona ünnepélyes visszaszolgáltatása Az Egyesült Államok visszajuttatja Magyarországra. (Feltételezett oka: Carter, az okkultizmusra fogékony amerikai elnök jósnője szerint „ameddig a Korona Amerika földjén van, bajt hoz az amerikai nemzetre”. Lásd a vietnami kudarcot, a Kennedy-gyilkosságot, a kambodzsai vereséget...¹⁵)

2000. január 1.: a Korona bevonul a Parlamentbe.

Kevesen tudják, hogy...

2000. aug. 20-án a KORONÁZÓ Mátyás-templomban **Kada** érsek megkoronázta Szűz Máriának a főoltár feletti szobrát a Korona (II. János Pál pápa által megáldott) hiteles másolatával.

Lékai László prímás-érsek 1983-ban (Árva Vince pilisi pálos atya kérésére) egy koronamásolattal megkoronázta a márianosztrai Boldogasszony-szobrot.

1809-ben, **Napoleon** magyarországi hadjárata idején a kolozsvári Bánffy-palota pincéjébe rejtették a magyar koronázási jelvényeket (majd átvitték a nagytemplom levéltárába).

Ha a Szent Korona Tana (eszméje) mint „Alkotmányunk” ma is élne...

Az állam- és az új egyházmegyei határok **nem Trianont követnék**.

A csehországi és szlovákiai németeket, magyarokat kollektíve „bűnösnek” nyilvánító **Beneš-dekrétumokat** eltörölnék.

A moldvai **csángók** magyar nyelven misézhetnének.

A 907-es Pozsonyi csatáról (melynek során szinte az egész „katolikus” Európa megindult Árpád magyarjainak a kiirtására, de sok véráldozattal sikerült a támadást visszaverni) részletesen tanulnánk a magyar iskolákban.

II. János Pál pápa 1999-es romániai látogatása során nemcsak Bukarestbe, hanem Gyulafehérvárra, Máriaradnára, a moldvai csángókhoz és az erdélyi görögkatolikus egyházközpontokba is eljutott volna.

Az 1054-es egyházszakadás óta ő volt az első római katolikus egyházfő, aki egy többségében ortodoxok lakta országba látogatott.

A Bizánc-Róma vallási-politikai harc kompromisszuma az lett, hogy a kapcsolatok erősítése végett a pápa önként lemondott az erdélyi látogatásról.

(A gyulafehérvári főegyházmegye eközben nyilvánosan emlékeztetett a katolikusokat ért, szűnni nem akaró hatalmi jogtiprásokra.)

Megjegyzés: Ferenc pápa 2019-es romániai apostoli látogatása során Csíksomlyóra, Balázsfalvára, Gyulafehérvárra és Jászvásárra is eljut majd.

Bákóból helikopterrel utazik majd Csíkszeredába, ahol a stadionban száll le.

Magánfogadás keretében Bukarestben találkozik a román ortodox egyház vezetőivel is.

A „keresztény” szó szerepelne az EU alkotmányában (ma hiányzik!) – miután az európai egységet a kereszténység teremtette meg...

3. KÍSÉRLET A KORONA SZEREPLŐINEK RENDSZERBE FOGLALÁSÁRA

„Nem a tényeket kell hozzáidomítani az elmélethez, hanem az elméletet a tényekhez.”

Lehet-e egy 19-es rendszert egy 12-eshez megfelelően illeszteni? Ezzel a problémával találkozunk, amikor Szent Koronánk 19 zománcképét vizsgáljuk, és keressük azok kapcsolatát az Állatöv 12 jegyével, a 7 bolygóval, a 4 elemmel.

A rendszerszemlélet alapján sikerült a Szent Korona "szereplőit" egységes szakrális rendben kezelni, melyet a következő képlet foglal össze:

3 (Szent Hármasság) + 4 (4 arkangyal, a 4 elem képviselője) + 12 (az Állatöv 12 jegye, a 12 hónap) = 19.

1. ábra. A Magyar Szent Korona részlete

Kiknek a képei állhattak eredetileg a Szent Koronán?

Közismert tény, hogy a Koronán képcserére utaló nyomok, sérülések találhatók. Önként adódik a kérdés: milyen lehetett a Szent Korona ősi, szakrális képrendje, kiknek a képei lehettek eredetileg a lecserélt zománcképek helyén? Kézenfekvő a válasz: az apostolok mellett a Szent Család tagjai, az arkangyalok, valamint a nagyfejedelmek között érdemes kutakodnunk. Az utóbbi mellett foglal állást Bakay Kornél, aki a „nagyfejedelmek” sorába (Konsztantinosz bizánci császár és Géza mellé) Álmos alakját helyezi.

Pap Gábor szerint Dukász helyén korábban Szűz Mária volt, Konstantin és Geobitzasz-Géza helyén pedig Attila és Buda zománcképe állhatott.² A beavatkozás (a három kép cseréje) II. József (1741-1790) idején történhetett. II. József, aki nem koronáztatta meg magát (ezért hívták „kalapos királynak”), a Koronát Bécsbe vitette, tehát volt módja megváltoztatni a Korona képi rendjét. Ezen gondolatmenetet támasztja alá Révay Péter koronaőr feljegyzése, amely a Szűz Mária képet is megemlíti a Korona zománcképei között¹¹.

Berta Tibor szerint¹ (Csomor Lajossal egyetértésben) a négy arkangyalt érdemes keresnünk a Máriát és Jézust körülvevő, görög feliratú zománcképeken. Berta állítását matematikailag is alátámasztja. Ugyanis a 19 szereplőt logikusan 12+7-re bonthatjuk, a hét szent szereplőt (akik a szentséget képviselik) pedig az istenhármasságra

Atya – Jupiter
Fiú – Nap
Szűz Mária – Hold

és az arkangyalok alkotta négyességre. Berta a négy elemnek (és a további négy „bolygónak”) felelteti meg őket:

Michael (a mennyei seregek vezére) – Tűz (Mars)
Gabriel (az örömhírt hozó) – Víz (Vénusz)
Rafael (óvó kísérő, gyógyító) – Föld (Szaturnusz)
Uriel (Isten fénye) – Levegő (Merkúr)

A megfeleltetések indoklásában Mária és Jézus (feltételezett) születési napjának bolygó-

együttállásait adja meg Berta:

Ráfael	Mária	Gabriel		
Szaturnusz	Hold	Vénusz		Kr. e. 22. szept. 11.

Mihály	Jézus	Atya	Uriel	
Mars	Nap	Jupiter	Merkúr	Kr. e. 6. ápr. 1.

Megjegyzés: Berta ötlete remek, a részletekkel kapcsolatban azonban problémák merülnek fel.

Ma már a másik Jupiter-Szaturnusz együttállást (amely **Kr. e. 7**-ben volt megfigyelhető) tekintik inkább Jézus születésnapja jelzőjének.

A Szent Koronán Jézus mellett Mihály és Gábor (nem pedig Mihály és Uriel) zománcképe szerepel – lásd az 3. ábrát a Szent Korona jelenlegi rendjével. Képcsere utaló nyomokat pedig az említett zománcképeknél nem találunk.

Mária és Jézus előbb említett születési napjait egyéb források nem erősítik meg.

2. ábra. A Szűzanya rajza Nyáry Éva könyvéből.
(A Magyar Szent Korona zománcképei, Magyar Ház Kiadó, 2002, Bp.)

A Szent Korona szereplői a névünnepek rendje szerint

Az apostolok, a katona- és orvosszentek

Kiindulásként feltételeztem, hogy a Korona zománcképeinek szereplői a névünnepek alapján teljes rendszerbe foglalhatók.

Van egy újabb érv is arra, miért csak 8 apostol szerepel a Koronán. A Koronán szereplő nyolc apostol különös „szimmetrikus rendben” jelenik meg. Az apostolok névünnepeit vizsgálva megállapítható, hogy ők a Napút állomásai szerint lettek „párokba” rendezve.

Mi a helyzet a két orvos- illetve katona-szentséggel? Berta Tibor nyomán (Az Időkód, 2002)¹ feltételezem, hogy azért (is) kerülhettek a Szent Koronára, mert a 8 apostollal együtt **a teljes 12-es rendszert** jelenítik meg.

Berta előbb ismertetett kiindulása¹ nagyszerű ötlet, azonban néhány állítását érdemes felülvizsgálni. Pl. Györgyhoz pontatlanul kapcsolja a Kos időszakát, mivel névnapja (április 24.) a Bikához tartozik (Az Időkód, 139. o.).

Molnár V. József **Kalendárium**a szerint¹⁴ Kozma névünnepe szeptember 27., s ez a nap a Mérleg jegyében található, s nem a Bikáében, ahogy Berta írja (Az Időkód, 139. o.).

Damjánt – helyesen – a Mérleghez sorolja Berta. A 12-es rendszerben azonban így

kétszer szerepel a Mérleg (Kozma és Damján képviselik). Valószínűleg ez készítette Bertát, hogy Kozmánál ne a Mérleget szerepeltesse.

Az „ellentmondások“ feloldására egy áthidaló megoldás adódik: tekintsük Damjánt a Mérleggel (szellemiség) szemben található Kos (testiség) képviselőjének! Ugyanis Damján – a mindig ingyen gyógyító Kozmától eltérően – elfogad ajándékot a gyógyításért, s ez a testiség megnyilvánulása. Damján esetében egyébként sem marad más választásunk (a Koson kívül), mivel a többi jegy már foglalt, és az apostolok, szentek párokba rendezettek, s a Koronán szimmetrikusan helyezkednek el:

<u>Apostolok</u>	<u>Jellemzőik</u>
András (Nyilas, nov. 30.)	– Fülöp (Ikrek, máj. 26.) keleten a szkítákat térítik
Péter (Rák, jún. 29.)	– Pál (Vízöntő, jan. 25.) a zsidók és a pogányok térítői ők négyen az anyaszentegyház alapítói
Jakab (Oroszlán, júl. 25.)	– János (Bak, dec. 27.) az első vértanúhalált halt testvérpár
Tamás (Halak, márc. 7.)	– Bertalan (Szűz, aug. 24.) Indiában térítettek

<u>A négy szent</u>	<u>Jellemzőik</u>
Damján (Kos, szept. 27.)	– Kozma (Mérleg, szept. 27.) orvos szentek
György (Bika, ápr. 24.)	– Demeter (Skorpió, okt. 26.) katonaszentek

Az egyetlen "szabálytalanságot" az évköri jegyek szerinti szimmetriában Péter és Jakab felcserélt helyzete okozza (ugyanis az Oroszlánnal szemben a Vízöntőnek, a Rákkal szemben pedig Baknak van a helye).

Vajon mi indokolja az eltérést (az esetleges cserét)?

Csak a családi kapcsolatok jöhetnek szóba. Ugyanis András Péter testvére volt, Jakab pedig Jánosé – ezért kerülhettek ők egymás mellé.

Megjegyzések:

Péter és **Jakab** felcserélésével Mária képe fölé a vizes jegyek képviselői kerülnek. Így már a tüzes jegyeket (Nyilas, Oroszlán) megtestesítő apostolok (András, Jakab) is egymás mellett találhatóak.

Jézus (a Földre született Istenfiú) fölött változatlanul a földes jegyek szülöttei (János, Bertalan) vannak. Pál és Fülöp – a levegős jegyek (Vízöntő, Ikrek) képviselői – már eddig is egymás mellett sorakoztak.

Fülöp névünnepe május 26., az Ikrek időszakában. Jakabbal együtt május elsején (a Bika időszakában) is szerepel a naptárakban. Ezért a kutatók egy része Fülöpöt a Bikához kapcsolja.

Ferencz Csaba, a Koronát vizsgáló mérnökcsoporthoz egyik tagja is foglalkozik könyvének 132. oldalán¹⁰ a Korona szereplőinek névünnepeivel. Táblázatának érdekessége, hogy az apostolokat is a 12-es (évköri) rendbe próbálja meg besorolni. Ennek érdekében megengedi, hogy egy adott zodiákus-jegyhez egyszerre több Korona-szereplő is kapcsolódjon.

A feltételezett május 21-22-i időpontnál azonban egy ?-et szerepeltet, jelezve, hogy még nem talált odaillő személyt. Fülöppel kapcsolatban pedig megállapítja, hogy „nem találtuk meg Fülöp apostol önálló névünnepe nemcsak Magyarországon és a középkorban, hanem általában sem”. Továbbá:

„A legutóbbi egyházi névünnepe-reform előtt május 1-én ünnepelték Fülöp és ifjabb Jakab apostolok közös ünnepét, mert akkor szentelték fel kettejük (fő)templomát. Azonban Péter és Pál apostolok esetében is van külön templomszentelési ünnep és külön főünnep. A templom szentelési ünnepe nem azonosítható az apostol önálló névünnepeivel.”

Az idézett gondolatok alapján Fülöp névünnepe nem megalapozatlanul található a mai naptárakban május 26-án. E névünnepe elfogadásával két dolgot is megoldhatunk: egyrészt a Ferenc Csaba könyvében szereplő ? helyére beírhatjuk Fülöpöt, másrészt pedig az apostolok és szentek 12-es rendjét kölcsönösen és egyértelműen tudjuk a zodiákus jegyeihez kapcsolni!

A **Tamás** nevének kezdőbetűjében szereplő T+L ligatúra, valamint a **Pál** nevében felbukkanó kétféle „u“ (U és V) arra utal, hogy a feliratok készítője ismerte a görög nyelvet és az alfabetumot. A T+L ligatúra ugyanis a görög taura emlékeztet, az U és a V „különbözőségét” a görög „Pavlosz” és a szláv „Pavel” keresztnévek jelzik (latin megfelelőjük Paul[us]).

A Koronán nem szereplő további négy apostol azért (is) hiányozhat, mert névnapjaik nem illeszthetők bele ebbe a rendszerbe – ugyanis „helyeik” már foglaltak:

<u>Apostol</u>	<u>Hozzá tartozó jegy a Zodiákusban</u>
ifj. Jakab (júl. 25.)	– Oroszlán
Simon (jan. 5.)	– Bak
Tádé /egyés vélemények szerint ő Júdás/ ?	– Bika
Mátyás (febr. 24.)	– Halak

Arkangyalok

Örömmel számolok be róla, hogy sikerült az elemeket is a névünnepek rendje szerint az arkangyalokhoz kapcsolni! Kiindulásképpen vessünk egy pillantást az arkangyalok rendjére!

<u>Arkangyal</u>	<u>Névünnepe</u>	<u>Állatövi jegy</u>	<u>Elem</u>
Mihály	(szept. 29.)	– Mérleg	(Levegő)
Gábor	(márc. 24.)	– Kos	(Tűz)
Ráfael	(okt. 24.)	– Skorpió	(Víz)
Uriel	(a naptárban nem szerepel)	– (Bika ?)	(Föld ?)

Az arkangyalok rövid bemutatása

Urielt a magyar hagyomány részeként a moldvai csángók is tisztelik. A www.uriel.de honlapon Uriel a Föld patrónusaként szerepel, így névünnepe a földes jegyek (Bika, Szűz, Bak) egyikéhez társíthatjuk^{7,8}.

Közülük a reá utaló jelek miatt a Bika tűnik a legvalószínűbbnek (szemben vele testisége, a Skorpió, mely vizes jegy).

A „víz” és a „föld” (mint elemek) a női minőséghez tartoznak. Ezért szerepelhetnek az őket megjelenítő arkangyalok Mária mellett. A „tűz” és a „levegő” pedig inkább férfi attributumok, így **Mihály** és **Gábor** méltán kerül Jézus mellé.

Az eddigiek alapján összeállt a magyar Szent Korona szereplőinek egy olyan feltételezett szakrális rendje, amelyben minden szereplő, évköri állomás és elem a „helyére” került. (Lásd: **A Szent Korona zománcképeinek feltételezett szakrális rendje** c. részt a 104. oldalon alább.)

Az arkangyalok „testisége”, azaz földi működése eltér az előbbi, „szellemiségre” vonatkozó évköri állomások rendjétől. **Gábor**-Gabriel – mint hírhozó – ugyanis inkább a Levegő eleméhez, Mihály pedig – aki az égi seregek vezére – jellemzően a Tűz eleméhez társítható.

Uriel földi megnyilvánulásai a Víz, Ráfael pedig a Föld elem tulajdonságaihoz kapcsolhatók. **Ráfael** egyébként az utasok, a másvilági útra készülő betegek védőszentje. A budai vár egyik freskóján Ráfael az ifjú Tóbiás kísérője. Klasszifikátorai a zarándokbot, az ivókobak, a tarisznya⁹.

Összefoglalás

A bemutatott gondolatmenet szerint lehetett olyan időszak a Magyar Szent Korona történetében, amikor tisztán a **Felső Világ** (az égi rend) képviselői szerepeltek rajta. A földi hatalmasságok képei így csak később kerülhettek rá.

Ezt az egykori szakrális rendet sikerült „rekonstruálni” a bemutatott módon. Eredménye a 4. ábrán látható. Ez a kép az eddigi elképzelésekhez képest egyszerűbb, áttekinthetőbb.

Megalapozottságát tovább erősíti, hogy végig ugyanazt az egységes módszert alkalmaztam.

Remélem, hogy gondolataim jó kiindulásul szolgálnak majd a Korona további kutatásához.

3. ábra. Arkangyalok, orvos- és katonaszentek a Koronán

A Szent Korona jelenlegi képi rendje

Ebben az elrendezésben az egyetlen „szabálytalanság” az, hogy az évköri rend szerinti szimmetriához képest Péter és Jakab képei „felcserélt helyzetben” szerepelnek a Koronán.

Az ábra legfelső sorának zománcképei nem eredetiek.

Géza-Geobitzasz (Halak)	DUKÁSZ MIHÁLY (Bika)	Konsztantin (Ikrek)
	Tamás Jakab	
Kozma András	Péter ATYA	Pál Fülöp Damján
György	János Bertalan	Demeter
Mihály	JÉZUS	Gábor

A Szent Korona zománcképeinek feltételezett szakrális rendje

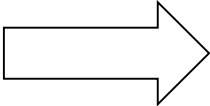

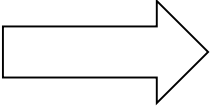

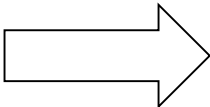

Péter és Jakab „helyet cseréltek”, Rafael és Uriel pedig Szűz Mária (Boldogasszony) mellett található.

Uriel	BOLDOGASSZONY	Rafael
	/SZŰZ MÁRIA/	
	Tamás (Halak)	
	Péter (Rák)	
Kozma (Mérleg)		Damján (Kos)
András (Nyilas)	ATYA	Pál (Vízöntő)
Jakab (Oroszlán)		Fülöp (Ikrek)
György (Bika)		Demeter (Skorpió)
	János (Bak)	
	Bertalan (Szűz)	

Michael

JÉZUS

Gabriel

 <p>Dukász Mihály</p>		 <p>Mária (Boldogasszony)</p>
 <p>Geobitzasz</p>		 <p>Uriel</p>
 <p>Konsztantin</p>		 <p>Rafael</p>

4. ábra. Feltételezett cserék a Magyar Szent Korona képi rendjében

4. LUDVIG REZSŐ A MAGYAR SZENT KORONA IKONOGRÁFIÁJÁRÓL *(Részletek)*

Remete Szent Pál és Remete Szent Antal jelképei Koronánk keresztpántján

Máté evangéliumából (2, 13): „...alig hagyhatták el a bölcsek Betlehemet, amikor Józsefnek isteni intést hozott egy angyal: Kelj föl! Fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba és maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket: meg akarja ölni.”

Majd Máté így ír: József, aki már megszokta, hogy Isten akarata számára parancs, gyorsan engedelmeskedett: fölkel, s még akkor éjszaka fogta a gyermeket és anyját, és elmenekült Egyiptomba (Mt. 2, 14). A menekülés útja Hebronon át Beér-sebába vitt, aztán elkezdődött a sivatag, amelyben mind a mai napig ugyanazok a veszedelmek leselkednek az utasokra, mint akkor. Csak akkor érezhették magukat biztonságban, amikor az egyiptomi határnál a tengerhez értek. Az evangélista nem beszél róla, hogy Egyiptomban hol tartózkodtak, de egy ősi hagyomány Heliopolisz városába vezet bennünket. Gerhard Kroll könyvéből megtudhatjuk, hogy Jézus idejében 1 millió zsidó élt Egyiptomban, s ebből 200 000 Alexandriában.

Heliopoliszból, az egykori nagyvárosból – a mai Kairótól 12 km-re – semmi egyéb nem maradt fenn, mint egy hatalmas obeliszk, amely a mező közepén áll. Nem messze az obeliszktől, Matarieh falu mögött, egy öreg fügefafa látható, amelyet az egyiptomiak Mária fának hívnak. Itt pihenhetett meg Mária a gyermekkel. A fa közvetlen közelében édesvízű forrás fakad, amelyről a falu is nyerte a nevét, mert Matarieh azt jelenti, hogy tiszta víz. Jóllehet a fügefafa csak 300 éves, mégis a helyhez nagyon régi hagyomány fűződik. Már a negyedik században állt ott egy Mária kápolna. Ennek a kápolnának a szentelési emléknappja (jóllehet a kápolna már réges-régen eltűnt a föld színéről) a régi kopt liturgiában megmaradt, és mind a mai napig június 14-én ünneplik. Gerhard Kroll szerint tehát a koptok mindmáig őrzik Jézus egyiptomi tartózkodásának emlékét.

Ezt az egyiptomi menekülést azért kellett idéznem, mert a koronakutatás irányvonalát határozza meg.

Három alapra helyeztem az apostolok zománcképeinek eredet-igazolását:

A Thot-hegyi Kopt Szentély felfedezése;

A farasi katedrális falfreskói;

A kopt kolostorok szerzeteseinek hagyomány őrzése és az apostolképek.

Az apostolok

Péter apostol

Ezen a zománcképen is a test két oldalán 6-6 fogazott rombusz található, továbbá a két oroszlán, akik a legenda szerint Remete Szent Pál sírját ásták meg.

A kopt szerzetesek sapkája, ami a Remete Szent Antal megkísértését szimbolizálja, úgy van két részre osztva, hogy jobb és bal oldalán 6-6 négylevelű szírom van és hátul egy. Ezek a kopt jelek a 12 apostolt jelenítik meg, a tizenharmadik maga Krisztus. A Péter apostol fejénél a jobboldali mezőben is 13 kopt jel van (a baloldaliban 11).

Megjegyzés: a szírmok a manicheus hagyományban is megjelennek.

Pál apostol

Motívumrendszerét képezi a test két oldalán a 6-6 körben elhelyezett kopt kereszt (ezentúl így nevezhetjük) és a szellemi zónában megjelenik a két holló, akik a legenda szerint Remete Szent Pálnak vitték az élelmet. A hollók között is megjelenik a csodálatos kenyérszaporítás jele,

amit a koptok mint ősi hagyományt örökítették be a jelképrendszerükbe.

András apostol

A zománckép díszítése abban a rendszerben folytatódik, amiben az előző képek is vannak. Más motívumot a kép nem tartalmaz.

Fülöp apostol

A függőleges oldaldíszben 6-6 kopt kereszt van, de a többitől eltérően a díszítő motívum két oldalt az inda-dísz.

Tamás apostol

A kép elemzésére csak következtetni tudunk, mivel a Dukász kép eltakarja. A látható részen inda-díszek vannak, ez valószínűleg lefelé is folytatódik. A képen jól látható, hogy a Dukász-lemez nincs befoglalva. Ez a kép nem tartozhatott Koronánkhoz.

Bertalan apostol

Ennek a képnek csak a feliratát tudtuk 1983-ban megnézni, mivel teljesen takarja a Krisztus kép. A felirat érdekessége, hogy nincs SCS, tehát szent jelölés, továbbá a pontos felirat: ARTHOLÓ.

Az apostolok elemzése után óhatatlanul felvetődik a kérdés, hogy akkor a keresztpántot honnan kell eredeztetnünk és mért éppen a mi tulajdonunkban (a Magyar Nemzet tulajdonában) van. Véleményem szerint Koronánk az őskeresztény motívumokat és a remeteség egyiptomi történetét hordozza magában.

Így érthetjük meg, hogy a **Pálosok rendje** miért a legősibb magyar szerzetesrend Magyarországon.

Az Anjouk azért karolták fel újból a Pálos rendet, mivel akkor még tudhatták, hogy Koronánk milyen ősi keresztény jeleket hordoz magában. Így érthető, hogy Nagy Lajosnak miért volt fontos, és a velencei hadjárat végeztével sikerült is megszereznie Remete Szent Pál testét (amit a Budaszentlőrincen épített hatalmas katedrálisban a pálosok őriztek, amíg a törökök le nem rombolták, még mielőtt Budát elfoglalták volna).

Nagy Lajos második címerében is megtaláljuk a kopt keresztet.

A heraldikai leírásban a következő meghatározást találjuk: a közepén kettős kereszttel ékesített címerpajzs, a kereszt három ívből képezett talapzaton áll, mely az Anjouk liliomával van díszítve. A kereszt ágainak találkozó pontján csillagszerű dísz van. A címerpajzsot indavonalak teszik még díszesebbé.

A csillagszerű dísz a kopt kereszt, ami világosan kivehető. Nem vagyok hivatva történészként fellépni, de tudvalevő, hogy Mátyás király, aki a Pálosok nagy tisztelője volt, nagy áldozatot hozott Koronánk visszaszerzésében. Felvetődik a kérdés: Mátyás talán ezért választotta a hollót és az oroszlánt a címerébe?

A Pantokrátor-kép elemzése

Miután meghatározható, hogy az apostol-képek ábrázolási módja az alexandriai kereszténység ikonográfiai rendszerébe illeszthető be, vizsgáljuk meg, hogy ez a megállapítás vonatkozhat-e a keresztpánt **Pantokrátor-képére** is.

Az Alexandria jelzőt azért használom, mert a kiinduló pontot akarom ezzel megjelölni. Ez továbbiakban a kopt kereszténységet jelenti. A tisztelt olvasóval szeretném bővebben ismertetni azt a történelmi háttérrel, ami alapját képezi a tanulmányomnak.

A katolikus hittérítés könyvéből Adolf Harnack szerint a kereszténység ókori elterjedését **négy csoportba** lehet osztani:

1. A mai Kis-Ázsia egész területe. Püspöki székhelyek hálózatának kialakulása: Trachia, Arménia.

2. Antiochia, Szíria, Alexandria és Egyiptom. A püspöki szervezet a II. század végén kezdett kialakulni és a szerzetesség is, amely Thébához kötődik. (Remete Szent Pál és Remete Szent Antal.)

3. Palesztina. Caesareában volt jelentős kereszténység.

4. Perzsia, India, Skythia.

Harnack szerint a latin nyelvű egyházközségek száma mélyen alatta marad a görög nyelvű egyházközségek számának.

A keresztény misszió java erejét a **pogányok** megtérítésére fordította, elszakadt a zsidóságtól és egészen hellenisztikussá vált. Egyiptom őslakossága körében hamar terjedt a kereszténység, amit ma kopt kereszténységnek nevezünk. Constantinus előtt működött Egyiptom területén a két nagyhírű szentéletű remete: Pachomius és Antonius.

A **kopt egyház** a IV. sz.-tól az V. sz. közepéig virágzott. A niceai zsinat idején több mint egymillióan voltak.

A kereszténység egyiptomi elterjedése Márk apostol nevéhez fűződik. Mint tudható, ő volt Péter tolmácsa, ami azt jelentette, hogy Krisztus után 50 és 60 között Szent Péter prédikációit feljegyezte és ebből írta meg evangéliumát. Ő volt Alexandria első püspöke is. Tulajdonképpen az első hittérítő a Kiszjzus volt, mert a Szent Család Egyiptomi tartózkodása mélyen megmaradt a koptok emlékezetében.

Visszatérve az eredeti témához: az a feladatunk, hogy meghatározzuk, mely kultúrkör művészetében találjuk meg azt a Krisztus-ábrázolást amely Koronánkat képviseli.

Már hallom is a választ a Kedves Olvasótól: mivel a Pápa küldte a Koronát a magyaroknak, csak is a római ikonográfiában kell keresni.

A római hagyományokban az ókor szellemiségét híven tükrözi az a szobor, amely a *Lateráni Múzeumban* van. A palotában lévő Krisztust, mint jó pásztort ábrázolja.

A ravennai érseki kápolna Krisztus-képe, ahol *szakáll nélküli fiatal Krisztust* látunk.

Lehetne még sorolni a Róma szellemiségét tükröző Krisztus-ábrázolásokat, de ez nem az a Krisztus-kép, amit mi keresünk.

Kutatásainknak nagy lendületet adott Vörös Győző szenzációs felfedezése. Hasonlítsuk tehát össze a két Pantokrátor képet!

5. ábra. **A Thot-hegyi Pantokrátor képe** (másolatát lásd a Gellért-hegyi pálos sziklatemplomban). Vörös Győző felfedezése a Thot-hegyi kopt szentély, és **Magyarország Megszentelt Konájának Pantokrátora**

A trónon ülő Krisztus, a keleti ikonográfia szakállas Krisztusát örökíti meg. A **nap** és a **hold** ábrázolása a teremtőt jeleníti meg. A fejet a keresztes fényöv díszíti. Bal kezében könyvet

tart, jobb kezét áldásra emeli. Mondhatná a T. Olvasó, hogy számtalan ilyen Pantokrátor ábrázolás található a keresztény ikonográfiában, mint a Magyar Szent Korona keresztpántjának képe.

Van azonban egy olyan jel Koronánk keresztpántján lévő zománcképeken és a Toth-hegyi Pantokrátor képen, ami csalhatatlan bizonyítékként az egyiptomi, pontosabban az alexandriai kereszténység eredetéhez vezet minket. Ez a jel az **oltáriszentség** jele, ami két egyenlőszárú vonalból, azaz keresztből áll. Az ősi formája a négyszirmú kereszt, de több változatát is ismerjük. Ezt a Péter, a Pál, a Jakab, János és András apostolok zománcképeiben és a Toth-hegyi Pantokrátor trónjának a függőleges díszítésében is megtaláljuk.

A keresztpánt eredetének kiderítése a Korona-kutatás új irányvonalát jelöli meg. Az már biztosra vehető, hogyha II. Szilveszter készítette volna a magyarok számára a Koronát, nem a keleti remeteség nagy alakjainak ikonográfiáját ábrázolná a latin Korona.

6. ábra. **Tamás, Péter, András és Bertalan.** (Bertalan-ARTOLO képe sérült, az SCS [sanctus] hiányzik előle. Jézus képe takarja – lásd Koller József ábráját 1800-ból)

Végh Tibor modelljéről

Végh Tibor Keresztelő Szent Jánost és Józsefet (Jézus mostohaapját) képeli a Koronára a később felszerelt Geobitzasz és Konsztantin(osz) képének eredeti helyére.

Megjegyzés: A probléma ezzel kapcsolatban ugyanaz, mint az „Atilla és Buda”, „Konsztantinosz és Géza magyar király” és egyéb földi uralkodók feltételezése esetében: egy BEAVATÓ KORONÁN csak a földinél magasabb szellemi szinten lévő, félisteni és isteni személyeknek van elsősorban helye.

Végh Tibornak a Korona szereplőit besoroló asztrálmítoszi rendje egyébként – elődeihez hasonlóan, akiket persze kritikával illet – logikátlan: ugyanis indokolhatatlan ugrásokat tartalmaz.

Megjegyzés: lásd pl. Ősi Gyökér
2011. júl.-szept., XXXIX. évf. 3. szám, 62-65. o.;
2012. ápr.-dec., XXXX. évf. 2. szám, 62-64. o.

Ezért a most bemutatott modellt készséggel ajánljuk figyelmébe.

5. ZAVIRASZ GYÖRGY ÉRTEKEZÉSE A MAGYAR SZENT KORONÁRÓL

A magyarságát és ortodox hitét kiemelten ápoló Zavirasz György 56 oldalas, görög nyelvű írása görög forrásokat dolgoz fel. Állításai:

- I. Magyarország a nemzetiségek anyja;
- II. Nagy Konsztantin adománylevele (mely Magyarországon alig ismert) későbbi hamisítvány, s mindezt jó érvekkel, kiváló módszertannal igazolja.

Gláser Tamás remek fordítása a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus Magyarországi Orthodox Exarchátusa kiadásában jelent meg 2015-ben. A könyv 29-42. oldalán nyomtatott betűs átirásban is olvashatjuk Zavirasz szövegét. Magyarul a 11-21. oldalon található a teljes szöveg. Ennek készítettem el rövid összefoglalóját, melyet most be is mutatok.

Az első vélekedés szerint a királyi koronát (a királyi jelvényekkel, a kiváltságlevéllel együtt) Nagy Konstantin adományozta I. Szilveszternek, Róma főpapjának. Az újkori írók ezen állításokat Magyarország Koronájára értették. A Korona Rómában maradt II. Szilveszter koráig, aki azt isteni kinyilatkoztatásra elküldte Magyarország fejedelmének, I. Istvánnak. Ezt az említett kiváltságlevél lobogtatásával próbálják alátámasztani – csak hogy ezt a rendeletet a tudósok egyetemlegesen elhajították. Hamisítványnak bélyegezték ugyanis a következők miatt:

1. A régi írók (pl. Euszébiosz) közül senki sem emlékezett meg Nagy Konstantin kitalált adományáról.
2. Akik külön a pápákról írtak (pl. Liutprand, Martinus Polonus, Platina), azok közül sem emlékezett meg egyik sem erről a rendeletről.
3. A régi pápák közül egyik sem említette Konstantinnak e nagy jótéteményét – pedig bizony nagyon is hasznukra vált volna.
4. Miért nem hozakodott elő Liberius pápa ezzel a rendelettel, amikor Constantius (Nagy Konstantin fia) megalázta és Beroiába száműzte?
5. Ugyan ki hinné el, hogy Konstantin a római püspöknek ajándékozta Róma városát, meg a Nyugat összes tartományát és városát (azaz birodalmának felét), és ez a tény ismeretlen maradt minden történetíró előtt a 11. századig?
- 6-7. Egyetlenegy egyetemes vagy helyi zsinaton (pl. Serdica-i zsinat, Karthágói zsinat, IV. Khalkédóni zsinat) sem méltatták említésre azt az adománylevelet.
8. Ahány kiadás, annyi eltérés is a rendelet szövegében (másképpen adja elő Balszamón, s másképpen Blasztarisz illetve az ál-Szkholariosz stb.)
9. A császárok közül egyik sem fogalmazott úgy, hogy „királyságunk valamennyi satrapájával és a szenátussal közösen elrendeljük”.
10. A rendeletben álló „a négy ősi trón feje” vajon mikorra vonatkozik?
11. A rendelet valami olyasmit szabályoz, ami a zsinatok hatáskörébe tartozik.
12. Ha a pápának a királyokénál nagyobb hatalma lenne (ahogy az a rendeletben áll), – ugyan miért hajtott térdet Justinus császár előtt? Hogy lehetséges, hogy
  - Vigilius pápát rabként hurcolják Konstantinápolyba, és száműzik?
  - Vitalianus pápa kimegy Róma kapui elé, hogy köszöntse Constans császárt?
  - Agathon pápa egy írásában önmagát Pogonatosz (császár) szolgájának nevezi?
13. A pápának olyan ornátust és öltözetet tulajdonít, amely szögesen ellentétes az apostolokéval és az egyházi (mértékletes) öltözetekkel.
14. A rendelet némely kiadásában előforduló Kónsztantinupolisz név a 315. évben még nem ékesítette Büzantiót.
15. A rendelet nyelvezete barbár, s tele van olyan szavakkal, amelyeket (a) hivatalos iratokban akkoriban (még) nem használtak.

16. További tévedés (hazugság, abszurditás): Abban a korban a királyok és a császárok diadémokat viseltek – s nem „arany koronát”.

17. Konstantin negyedik konzulátusának évében Licianus volt a konzultársa (s nem Gallicanus).

18. A pápák összes birtokukat Pippin királynak, Nagy Károlynak, valamint Gallia későbbi királyainak köszönhetik. (A „rendelet” szerint ennek fordítva kellett volna történnie.)

Zavirasz szerint mindezt egy később élt személy költötte Róma püspökei elsőbbségének „megtámogatására” a keleti egyház ellen, bűnös és alattomos módon.

Felteszi a kérdést: Nagy Konstantin, aki 306-tól uralkodott, hogyan írathatta annak a Bíborbanszületett Konstantinnak a nevét a koronára, aki a 912. évtől uralkodott? (Mikhaél Dukász és a Turkia – azaz Magyarország – királya is még ismeretlenek voltak Nagy Konstantin idejében.)

Megjegyzés: Zavirasz nem veszi figyelembe, hogy Dukász képe (Mária helyén) és feltehetően még két másik zománckép utólagosan (csere révén) került rá a Koronára.

A második feltételezés szerint a koronát II. Szilveszter csináltatta, hogy elküldje a megtért Miszka (Mikiszlaosz) lengyel fejedelemnek. Isten angyala azonban megparancsolta neki, hogy azt Istvánnak (Géza fiának) adja, aki Aszteriszkosz (Asztrik) kalocsai metropolitát küldte apostoli áldásért és a koronáért.

Az „angyal indoklása szerint” a lengyel nemzet jobban szereti

a rágalmat, mint az igazságot; (???)

a kutyákat, mint az embereket; (???)

a szegények sanyargatását, mint az isteni törvényeket. (???)

Zavirasz az angyalt elfogultnak tartja – szerinte „a sok országot feldúló magyarok” egyáltalán nem voltak szelídebbek a lengyeleknél.

Megjegyzés: Nem az angyal torzít, hanem az a – fel nem tüntetett – forrás, amely állítólag erről ír. Túloznak viszont a Zavirasz által idézett idegen források (melyek szerint a magyarok a magzatokat a kutyáknak vetették, foglyaik szívét kitepték s megették, vérüket itták, Attila vadállati és esztelen dühét pedig Nagy Leó pápa szelíd szavaival csillapította stb.)

Tisztelettel ajánljuk Zavirasz figyelmébe a 907-es Pozsonyi Csata történetét, amikor is az egész „keresztény” Nyugat megindult a magyarok kiirtására...

Elsőnek Varoniosz tulajdonította a koronaküldést II. Szilveszternek (melynek időpontja az 1000. év).

Az Isten angyalát fogadó II. Szilveszter azonban nem volt igazán szent életű (lásd a latin Platina által írt életrajzot, és Beno kardinális beszámolóját): „Gibertosz (a későbbi II. Szilveszter), miután elhagyta kolostorát, az ördög követője lett. Szorgalmasan tanult Hispale (Sevilla) városában, s hamarosan Ottó (császár) és Robert (francia király) tanítója lett. Ördögi gögtől és uralomvágytól hajtván előbb pénzért megkapta a Rajnai érsekséget, azután a ravennait, végül pedig ... Róma trónjára lépett (azzal a feltétellel, hogy halála után az ördögé lesz. (???)

Halála előtt megvallotta minden bűnét, kérve, hogy halála után testét szakítsák ketté, szaggassák darabokra, ... majd ássák el.”

(A pápa) Istvánnak adja a felajánlott királyságot, aki igazgathatja királysága egyházait, viselheti a Kereszt apostoli jegyét.

Feltétel: adja meg II. Szilveszternek a neki járó engedelmességet és tiszteletet, kijelentve: magukat a római egyház alárendeltjeinek és alattvalóinak tekintik.

A rendelet pontos fordítása így kezdődik: „Szilveszter püspök, Isten szolgáinak szolgája, egészséget és apostoli áldást kíván a magyarok fejedelmének, Istvánnak.

Megjegyzés: A Hartvik-legendát – Kálmán király (1095-1116) idejéből – a kutatók egy

része nem tartja hitelesnek. Részletesebben lásd *Rubikon* XXIV. évf. 246. sz. (2013/6), 21-25. o. Konstantin állítólagos adományozási okiratáról lásd *Rubikon* XIV/132. (2003/6), 12-14. o.

Inhofer, a hamisító?

Zavirasz szerint világos, hogy 1000-nél jóval később fércelték össze (feltehetően a 17. században a jezsuita Inhofer-Inhoferosz), annak „bizonyítására”, hogy minden hatalom a (római) pápától való.

Pál apostol mást tanít: szerinte is minden hatalom Istentől való!

VII. Gergely zsinati határozata szerint a pápák letehetik a trónjukról a császárokat; a pápa fölött nem ítékezhet senki; a törvénytelenül uralkodók alattvalóit a pápa felmentheti a királyoknak tett esküjük alól.

A Traguriumi (Trau, ma Trogir) egyház levéltárában Zavirasz nem találta az Inhofer által „idézett” rendeletet.

Megjegyzés: Persze logikusabb lett volna azt magyarországi levéltárakban keresni...

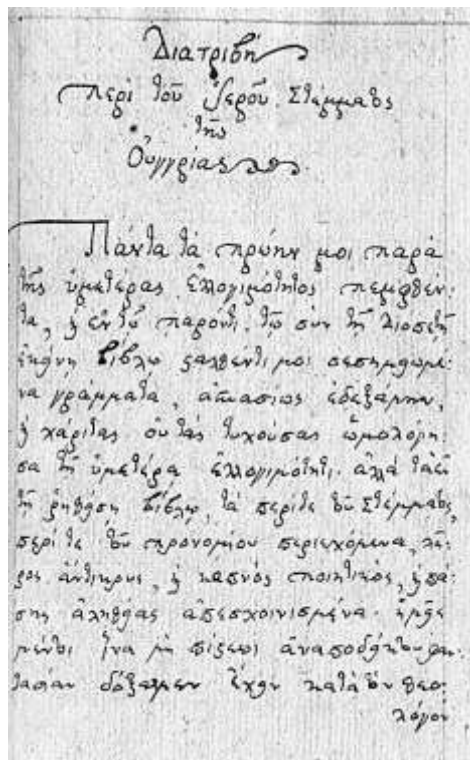
A jezsuita Mihail Vomvardiosz szerint „az oklevél eredetijét a királyság szent fejéke (Sztefanosz Tarnotzisz szerint Szent Koronája) mellett őrzik. (???)

Révay gróf, a koronaőr azonban erről az oklevélről „egyetlen kukkot” sem jegyzett fel. Szerinte a görög nemzetet az elszakadás miatt gyűlölő római pápa „undorodott volna” a görög írásjegyek használatától saját alkotásán.

Karolosz Karafa, a pápa III. Ferdinánd magyar király koronázására küldött követe sem látta az oklevelet.

Zavirasz szerint Hartuitiosz, az életrajzíró (talán Bosznia püspöke?) az első és egyetlen, aki a Koronát, a jogart és a többi kelléket a római pápával „elküldette” – a többiek (pl. Bonfini) őt másolták. A „tudatlan angyal” és a magyarok, mint „(koronát kérő) ismeretlen nemzet” is feltehetően az ő találmánya.

Hartuitiosz egyéb dajkameséi: Szent István Jeruzsálemben szerzeteskolostort és a zarándokok számára vendégfogadót építtetett, Konstantinápolyban pedig templomot. A feljegyzés itt félbeszakad (Zavirasz halála miatt nem tudta folytatni).

7. ábra. Zavirasz görög nyelvű kézírásos tanulmányának első oldala

Irodalomjegyzék

1. Berta Tibor: Időkód. Bp., S. n., 2002.
2. Pap Gábor: Hazatalálás. Bp., Püski, 1999.
3. Bakay Kornél: Az Árpádok országa. Kőszeg, MBE NLKME, 2000.
4. Pap Gábor: Mag hó alatt. Bp., Püski, 2003
5. Szigeti István: A Szent Korona titka. Aachen, 1994.
6. www.kiszely.hu/istvan_dr/038.html (web site)
7. www.engelhaftes.de/galerie/erzengel.htm (web site)
8. www.uriel.de (web site)
9. Molnár V. József: Egész-ség. Pécs, Melius Alapítvány, 1995.
10. Ferencz Csaba: Szent István király koronája. Budapest, Heraldika K., 2002.
11. Révay Péter: De monarchia et Sacra Corona Regni Hungariae. Frankfurt, 1659.
12. Csihák György: Ex oriente lux. ZMTE, Budapest-Zürich, 1996. [Acta... XI/4. \(1996\)](#)
13. Bölöny József: Sacra Regni Hungarici Corona. In: A ZMTE III. Magyar Őstörténeti Találkozója, Zürich-Bp., 1999. [Acta... XIII/1. \(1999\)](#)
14. Molnár V. József: Kalendárium. Örökség Könyvműhely, Budapest, 1998.
15. Kiszely István: A magyarok eredete és ősi kultúrája II. Püski K., Budapest, 2000.
16. Csihák György: Sacra Regni Hungarici Corona – Magyarország Megszentelt Koronája és a közjogi rendezés ma. In: Magyar történelem. Tízezer év ezer oldalról. Oktatási segédkönyv I. [Acta... XVIII/1. \(2002\)](#) and www.bbk.alfanet.eu/userspace/ea_bbk_2011_tort_irod/csihak_gyorgy_the_sacred_crown_of_hungary_bbk_2011_07_04.pdf
17. Záhonyi András: Ősi titkok nyomában. MBE, Miskolc, 2004.

8. ábra. A Magyar Szent Korona és a koronázási ékszerek
(Az elrendezésben a kard „helyét” sokan kifogásolják. A kard egyébként nem az eredeti.)

6. FOUR ARCHANGELS ON THE HOLY HUNGARIAN CROWN? An attempt to identify the "original" figures on the Hungarian Crown

Is it possible to fit a system of 19 to a duodecimal? Or a duodecimal to a system of 7? And what about the number 9? The same problem comes up if we look at the seven days of the week, at the 12 signs of the Zodiak, at the 7 main Sumerian gods, at the 19 figures of the Hungarian Crown and at the 9 planets revolving around the Sun. In this work I should like to show an interesting approach solving such problems: the example is the Holy Hungarian Crown, with its 19 enamel pictures.

The proposed solution: 3 (Holy Trinity) + 4 archangels (representing the four elements) + 12 Apostles and Saints (the signs of the Zodiak) = 19.

Figure 9. The Holy Hungarian Crown

Why are there only eight Apostles on the Holy Crown?

There were Twelve Apostles, who became Jesus' Disciples. On the Hungarian Crown there are only 8 Apostles. You can rise the logical question: Why?

In József Kovács' explanation (József Kovács: A Magyar Szent Korona, 1984) the 4 missing Apostles – Jacob Jr., Simon, Thaddeus and Matthias – represent the *Holy Spirit*. Peter and Paul belong to the *Lord* (the Holy Father).

Andrew, Jacob Sr., John, Philip, Bartholomew, Thomas represent the *Son*. (See the Credo.)

So on the Crown we can see only the representatives of the Lord and the Son.

In István Kiszely's opinion there were only 8 Apostles at the entrance to the medieval churches, so his remark makes acceptable the fact that on our Holy Crown there were originally 8 Apostles only⁶.

In my opinion we can explain the fact in another way too. Looking at the feasts of the Apostles we see the 8 figures on the enamel-paintings can be arranged in pairs. The missing 4 can not be fitted into the system, because their places are "occupied".

Apostles

Jacob junior (25th July)
Simon (5th January)
Thaddeus /in other opinions he is Judas/ ?
Matthew (24th February)

The sign of the Zodiac (belonging to)

– Leo
– Capricorn
– Taurus
– Pisces

And what about the so called pairs of healers and soldiers (the Saints)? Following Tibor Berta's idea¹ I suppose they were fitted on the Crown because they form – together with the 8 Apostles – a complete duodecimal system.

Berta's starting point is OK., but he relates György to the sign of Aries. This procedure is false, because the feast of George is on April 24th, which belongs to Taurus (Időkód¹, p. 139).

Cosma's feast is on September 27th, in the sign of Libra. (Not in Taurus, as Berta says – see Időkód¹, p. 139).

Damian belongs to Libra (In this case I agree with Berta).

But there is a problem in the correction of the duodecimal system: Libra appears twice (represented by Cosma and Damian), and Aries is missing.

Remark: I suppose that was the reason why Berta joined Saint Cosma not to Libra, but to Taurus (to the opposite sign).

To solve the problem I suggest the following:

Consider Damian the representative of Aries (the physical counterpart /„corporeality”/ of Libra /„spirit”/, the opposite sign in the Zodiac)! Damian – unlike Cosma, who restored people to health free of charge – accepted some gifts for the healing. From this point of view it is the manifestation of corporeality.

In the case of Damian we have no other choice (only Aries), because the other signs have been occupied.

Anyway the Apostles are arranged in holy pairs, following a central symmetry:

Apostles (Disciples)

Andrew (Sagittarius) November 30 th	– Philip (Gemini) May 26 th
Peter (Cancer) June 29 th	– Paul (Aquarius) January 25 th
Jacob (Leo) July 25 th	– John (Capricorn) December 27 th
Thomas (Pisces) March 7 th	– Bartholomew (Virgo) August 24 th

Properties

they evangelized the Scythians in the East
they evangelized the Jews and the pagans
they established the /Mother-/Church
the first brothers who died martyrs
they evangelized in India

The four Saints

Damian (Aries)	– Cosma (Libra)
George (Taurus)	– Demetrius (Scorpion)

Properties

healer Saints
warrior Saints

The only irregularity in the symmetry is caused by the exchanged positions of Peter and Jacob. Opposite Leo is the place of Aquarius, and opposite Cancer is the place of Capricorn – but the arrangement on the Crown happened is different (see Figure 10a).

I wonder why this exchange is. The familiar connections can explain the case. Andrew and Peter were brothers, so concerning the ties of blood they can be beside each other. Jacob is

John's brother, so the exchange of Peter and Jacob is logical, if later somebody is to "rearrange" the pictures of the Apostles.

Remark: In the Papal bulls Petrus is on the left of the Lord and Paulus on his right. So You can see that the arrangement mentioned is just the opposite that on our Holy Crown (i. e. in a mirrored position)³.

By the exchange of Peter and Jacob the representatives of the watery signs can be found above Mary's picture. Apostles Andrew and Jacob, the representatives of fiery signs (Sagittarius, Leo) are also placed side by side.

Above Jesus (the Son of God born to the Earth) we find the natives of the earthy signs (John, Bartholomew). Paul and Philip – the representatives of airy signs (Aquarius, Gemini) – are now beside each other on the Crown.

The enamel paintings alleged to have been exchanged on the Crown

(Whose pictures were originally on the Holy Crown?)

Who could be the "original" figures on the Crown? The members of the Holy Family, the archangel, the disciples, the healer and warrior Saints – or in the opinion of Kornél Bakay – the "Grand Dukes" (Constantinos, the Byzantine Emperor, Géza and Álmos)? In Bakay's opinion the presence and the change of the enamel painting with the portrait of Virgin Mary (the Virgin Mother) is inconceivable³. It was a widely known fact that king (Saint) Stephen had offered his Crown and land to "Boldogasszony" (i. e. Virgin Mary), so none of the Hungarian kings could have taken the liberty to have it removed.

In Gábor Pap's opinion in the present place of Michael Ducas could be seen the picture of Virgin Mary, and the portraits of Constantinos and Geobitzas-Géza are in the supposed places of Attila and Buda². The exchange of the three enamel pictures could have been done during the rule of Joseph II (1780-1790). Joseph II was called "king with a hat", because he was not crowned by the Holy Crown. He had the Crown carried to Vienna, so he had the chance to alter the pictorial order of the Crown.

So the picture of Virgin Mary mentioned by Péter Révay may have been on the Crown (see the previous discussion)².

In Berta's opinion¹ the four archangels are to be identified in the enamel pictures (their epigraphs are written in Greek letters) beside Virgin Mary and Jesus. Berta proves his statements also by mathematical methods: the 19 figures on the Crown can be divided into a system of 12+7. The seven "Holy Figures" (representing sanctity) consist of the "Holy Trinity" (with the Virgin Mother in the place of the Holy Spirit)

Holy Father – **Jupiter**

Son – **Sun**

Virgin Mary – **Moon**

and the Holy Quaternity formed by the archangels.

The duodecimal system (consisting of Disciples and 4 Saints) has been discussed before, so it is time to explain the archangels' roles!

According to Berta they correspond to the so called *four elements* (and thus to four planets):

Michael (the leader of the celestial army)	– Fire	(Mars)
Gabriel (carrier of the message of joy)	– Water	(Venus)
Raphael (escort, healer)	– Earth	(Saturnus)
Uriel (the Light of God)	– Air	(Mercury)

Remark: Explaining the correspondence Berta gives us the conjunction of planets on the supposed day of Virgin Mary's and Jesus' birth.

Raphael	Mary	Gabriel		
Saturn	Moon	Venus		22 B. C. (September 11 th)
Michael	Jesus	Holy Father	Uriel	
Mars	Sun	Jupiter	Mercury	6 B. C. (April 1 st)

The idea – the presence of the four archangels on the Crown – is a good starting point. But Berta's order is problematical. On the Crown we can find Michael's and Gabriel's picture beside Jesus' (so not Michael's and Uriel's).

Remark: Other resources do not confirm the dates of birth mentioned by Berta.

After arranging the Disciples and the Saints into a system based on their feasts let's try to think over the archangels' order!

Michael	(September 29 th)	– Libra	(Air)
Gabriel	(March 24 th)	– Aries	(Fire)
Raphael	(October 24 th)	– Scorpion	(Water)
Uriel /Auriel/	(no feast in the calendar)	– (Taurus ?)	(Earth ?)

Raphael is a healer, the protector of travellers, passengers going to the „other world”. On the fresco of the Buda castle Raphael is the companion of Toby. His emblems are the pilgrim's staff, the drinking vessel and the haversack⁹.

Uriel is the protector of the Earth^{7,8}. In Hungarian tradition he is a figure highly appreciated by the *csángós* (Hungarian-speaking natives) of Moldavia⁹.

To make the system complete we suppose that one of the earthly signs (Taurus, Virgo, Capricorn) can match Uriel. There are some arguments which confirm that the Zodiac sign in question is Taurus. Aurora (the name means dawn) is considered to be the female partner of Uriel, who is connected to Venus (the morning star). This connection gives us the idea of Taurus (an earthly sign), because in astrology Venus rules Taurus.

We can connect the following names to Uriel (based on the sound categories): Valerius, Valeria (whose feasts are also in Taurus (April 28th). Accepting the above-mentioned relationship to Taurus the four elements can be observed in the order of the archangels. Besides, two axes (Aries-Libra representing the "Little Year", Taurus-Scorpion, representing the "Great Year") can be observed in their order.

We know that the supposed presence of the four archangels on the Holy Crown needs further investigation, but the idea suggests that there could have been a period in the history of the Crown in which the figures represented a purely celestial order. By this suggestion the pictures of the earthly potentates were included later.

The system (see p. 117., The supposed arrangement of the enamel pictures on the Holy Crown) becomes totally symmetrical if the pictures of Michael and Gabriel are beside Mary's, Raphael's and Uriel's are beside Jesus'. So it could be very useful to investigate Michael's and Gabriel's enamel pictures to see whether there are any marks on them indicating the exchange. Anyway the elements "water" and "earth" belong to the female attributes. "Fire" and "Air" correspond to the male character, so a complete symmetry is not necessary.

Was Charlemagne crowned and buried with this Crown in 800? ⁵

Maybe. See the picture of Wilhelm von Kaulbach: The Coronation of Charlemagne. On the painting we can recognize the Hungarian Holy Crown.

The present arrangement of the enamel pictures on the Holy Crown

(The only irregularity in the symmetry is caused by the exchanged position of Peter and Jacob. The enamel figures in the uppermost line are not original.)

	Geobitzas (Pisces)		MICHAEL DUCAS (Taurus)		Constantinos (Gemini)
			Thomas Jacob		
Cosmas					Damian
Andrew		Peter	HOLY FATHER	Paul	Philip
George			John Bartholomew		Demetrius
	Michael		JESUS		Gabriel

The supposed arrangement of the enamel pictures on the Holy Crown

(Peter and Jacob changed places, Rafael and Uriel got their places beside Virgin Mother/Mary.

The names of the four *Elements* are in brackets.)

	(Earth)	Raphael	VIRGIN MATHER/MARY	Uriel	(Water)
			Thomas (Pisces) Peter (Cancer)		
Cosmas (Libra)					Damian (Aries)
Andrew (Sagittarius)	Jacob (Leo)	HOLY FATHER	Paul (Aquarius)	Philip (Gemini)	Demetrius (Scorpion)
George (Taurus)			John (Capricorn) Bartholomew (Virgo)		
	(Air)	Michael	JESUS	Gabriel	(Fire)

Figure 10. **The picture of Paul(us), John, Jacob(us) and Jesus**
(The name is written „PAVLUS” – similar to the Greek Pavlos and the Slavonian Pavel.)

Bibliography

1. Berta, Tibor: Időkód (Time Code). Bp., S. n., 2002
2. Pap, Gábor: Hazatalálás (Finding Return Home). Bp., Püski, 1999
3. Bakay, Kornél: Az Árpádok országa (The Country of the Árpáds). Kőszeg, MBE NLKME, 2000
4. Pap, Gábor: Mag hó alatt (Grain Below the Snow). Bp., Püski, 2003
5. Szigeti, István: A Szent Korona titka (The Secret of the Sacred Crown of Hungary). Aachen, 1994
6. www.kiszely.hu/istvan_dr/038.html (web site)
7. www.engelhaftes.de/galerie/erzengel.htm (web site)
8. www.uriel.de (web site)
9. Molnár V., József: Egész-ség (Health and Wholeness). Pécs, Melius Alapítvány, 1995
10. Ferencz, Csaba: Szent István király koronája (The Crown of Stephanus Rex). Budapest, Heraldika K., 2002.
11. Révay, Péter: De monarchia et Sacra Corona Regni Hungariae. Frankfurt, 1659.
12. Csihák, György: Ex oriente lux. ZMTE, Budapest-Zürich, 1996.
13. Bölöny, József: Sacra Regni Hungarici Corona. In: A ZMTE III. Magyar Őstörténeti Találkozója, Zürich-Bp., 1999.
14. Csihák, György: Magyarország Megszentelt Koronája (Sacra Regni Hungarici Corona – The Sacred Crown of Hungary)
www.bbk.alfanet.eu/userspace/ea_bbk_2011_tort_irod/csihak_gyorgy_the_sacred_crown_of_hungary_bbk_2011_07_04.pdf
15. Záhonyi, András: Ősi titkok nyomában (Ont the Trace of Ancient Secrets). MBE, Miskolc, 2004